

Verslag van een reis naar Valsterbö (Zuid-Zweden).

De reis werd gemaakt in een "Lelijke Eend" en de inzittenden waren onze leden: Leo Gieske, Herman Hessels en Jaques v.d.Lans. De start was in Haerlem op 31 augustus 1968 om 8.00 uur. De reis verliep niet zo vlot, doordat "De Eend" last kreeg van de voortdurende stromende regen waardoor ergens kortsluiting optrad. De details van die verplichte pauze's zal ik maar niet beschrijven, daar het peil van de verwensingen tegen het trouwe dier begon te zakken. Tenslotte na vier keer stoppen was het euvel verholpen met lucifers en leukoplast, waarna de reis verder vlot verliep. Na een voorspoedige overtocht van de haven van Travemünde naar Trelleborg konden we na de passencontrole onze reis naar Valsterbö voortzetten. Het was nu mooi weer en we genoten van het wisselendelandschap met veel akkerbouw waartussen de zo grootse bossen.

Wat ons direkt opviel, waren de afgebrande stoppelvelden van de rogge (in Nederland weinig voorkomend zo'n zwartgeblakerd veld).

Na enige tijd naderden we een groot heideveld, waarachter de camping moest liggen, bij aankomst aldaar hebben we eerst twee hongerende Hollanders aan brood geholpen voordat we de tent opzetten. Aan de rand van het heideveld bevond zich een heuveltje wat was belegerd door enkele Zweden, Denen en Engelsen die met het zelfde doel (de roofvogeltrek) waren gekomen. Boven dit veld bewogen de buizerds en wespddieven zich al schroevend omhoog, om zo de overtocht naar het vaste land te wagen. Het was een goede trekdag, als Hollander kreeg je de kriebels van de aantallen roofvogels die je zag. Van 12.00 u tot 14.00 u. telden we 150 stuks buizerden en wespddieven. De windrichting was zuid met windkracht 3.

De volgende dag zijn we vroeg naar het zuidelijkste puntje gereden " 't Nabbe", hier staat de vuurtoren in een kleine bebossing; laatste rustplaats voor diverse kleine vogels. Vanaf dit punt was de roofvogeltrek zeer goed te overzien, omdat het vaste land als een smal lint de zee in reikt, en zo de vogels dwingt vanaf dit punt de zee over te steken. We noteerden die ochtend: windrichting W-Z; windkracht 3-4; licht bewolkt. Er passerden toen tussen 7.15 en 9.55 uur de volgende aantallen: 7 Sperwers, 41 Wespddieven, 10 Wespddieven of Buizerden (zeer hoog), 1 Bruine Kiekendief, 1 Ruigpootbuizerd en 3 Buizerden. Verder nog 5 Zwarte Mezen, 40 Kieviten, 1 Bontbekplevier, 2 Bonte Spechten, 7 Kruisbekken, 3 Aalscholvers (over zee) en 35 Eidereenden (over zee).

's Middags 1.30 u. een grote verrassing gepaard gaande met een paar grote brullen!! Een Arend! Brood en beleg laten vallen en subiet naar de heuvel gerend, het bleek een Zwarte Ooievaar te zijn. De valse berichtgeving was toch de moeite waard. Buiten deze waarneming verder nog een 30-tal Buizerden schroevend boven de hei en 1 v. Blauwe Kiekendief.

Dinsdag 3/9: windrichting O-Z.0; windkr. 5-6, veel te hard voor de roofvogels en pal tegen. Later bleek dat er diverse exemplaren terugkeerden en in het bos neerstreken om een betere dag af te wachten. We telden: 13 Sperwers (2 retour), 17 Wespddieven (4 retour), 10 Sijsjes, 1 Zilverplevier, 2 Gierzwaluwen, 7 Kluten, 65 Eidereenden (over zee) en 3 Knobbelzwanen.

De twee Hollanders (zonder brood) waren gisteren naast onze tent komen staan en waren voor ons plan te porren, we wilden namelijk met z'n allen in de Eend (5 man) naar het Meer van Börringe om daar de Kraanvogels te gaan zien. Tegen het vallen van de avond komen ze het meer binnenvallen om daar te rusten en te fourageren; we hadden gelezen dat ze ong. 17.00 u. arriveerden.

De westkant van het meer was begroeid met bos en de oostkant met riet en een strook gras; daarachter was rogge gezaaid, wat al iets boven de grond uitkwam. Midden in het meer, wat onbereikbaar per auto is, lag een schiereiland. Daar we veel te vroeg bij het meer aankwamen (13.00 u.) brachten we een bezoek aan een klein meertje vlakbij. Het meertje was subliem gelegen tussen de hoge bosbegroeiing.

We zagen er: 1 Wespendif, 3 Blauwe Reigers, 2 Buizerden, 1 Ruigpootbuizerd, 2 Knobbelzwanen met 2 juv., 1 Tafeleend en 1 Visarend. Een kwartier lang konden we hem zien, steeds hoger cirkelend waarna hij met een lange glijvlucht omlaag kwam suizen en achter de hoge bomen verdween.

Het Grote Meer van Börringe.

Om 16.30 u. stelden we ons verdekt op om de komst van de Kraanvogels af te wachten. In de rietkraag zittend op een paar stokken van palingfuiken zaten 2 Visarenden roerloos te turen. Terwijl we wat zaten te kletsen, verscheen plotseling boven het meer een troep van 16 Kraanvogels in V-formatie, huh luide roep kroekk, kroekk schalde over het water. Hierna kwam nog een groep van ong. 70 stuks. In een wijde boog vlogen ze over en streken (naar later bleek) neer op de akker achter ons. Na ong. 15 minuten klonk een geweerschot uit de richting van de Kraanvogels; zijn ze nu helemaal gek geworden dacht ik, om op de vogels te schieten. Maar het was om ze te verjagen omdat ze het jonge zaigoed opraten. Onmiddellijk na het schot kwamen ze recht over ons heen. Dit was geweldig om vanuit onze positie onder een meidoornstruik foto's te maken. Ook dit fraaie schouwspel was weer ten einde en we keerden na een fijne middag weer huis- (lees tent)waarts.

Woensdag 4/9 werden de waarnemingen bij 't Nabbe weer voortgezet. De windrichting was Oost en de windkracht 3-4. Tussen 7.15 en 9.25 uur passeerden de volgende aantallen:

17 Sperwers (1 retour), 54 Wespendifven (6 retour), 1 Bruine Kiekendif, 12 Smienten, 10 Aalscholvers, 1 Grote Stern, 6 Kieviten, 1 Zwarte Ruiters (retour), 2 Oeverlopers, 1 Watersnip en Zweluwen (niet geteld).

Later op de dag, na wat voedsel ingeslagen te hebben, vertrokken we weer met z'n vijven naar het meer van Börringe. Onderweg zagen we 1 Rode Wouw, 3 Wespendifven en een Visarend. Bij aankomst aan het meer ontdekten we dat de Visarend ook daar weer op z'n vaste post zat.

Deze dag was het geluk weer met ons, want na 1½ uur wachten kwam een 20-tal Kraanvogels aanvliegen en later nog een 64 stuks, wat de groep weer compleet maakte. Na over het meer gevlogen te zijn streken ze weer neer op de akkers achter ons, waarna we besloten om ze te besluipen. Dit besluipen gelukte redelijk, zodat we ze na enige tijd van achter een paar braamstruiken jofel konden gadeslaan.

Onze twee gasten zouden op de terugweg wel even kaartlezen, maar dat werd een waar fiasco, waardoor we ong. 20 km. hebben omgereden en pas in het donker bij de tent aankwamen.

Donderdag 5/9. Prachtig weer! Windrichting Oost, windkr. 0-1. Waarnemingspost 't Nabbe van 7.10 tot 9.30 uur; het werd na 8.00 uur loom en duf weer en er was dan ook weinig trek. Er passerden 1 Sperwer, 2 Wespendifven, 6 Aalscholvers, 3 Watersnippen, 1 Goudhaantje, 3 Holenduiven en 5 Knobbelzwanen. Om 9.30 uur waagden 13 Wespendifven de overtocht, doch zij keerden na enige honderden meters weer om, waarna zij weer neerstreken in het bos. Er viel deze dag weinig meer te beleven, zodat we maar zijn gaan zwemmen in zee en na afloop nog even het bos inwandelden, waar we een Draaihals zagen.

Ook voor plantenmensen was hier het één en ander te beleven; er bloeiden wat klokjes Gentiënen en ronde zonnedauw op de vochtige plekken.

Vrijdag 6/9. Zwaar bewolkt, windrichting N.N.W. en windkr. 3. Waarnemingspost 't Nabbe bij de vuurtoren: tussen 6.00 en 7.40 uur geen roofvogel te zien. We zijn daarom maar wat gaan lopen, en om 11.45 uur vestigden we ons weer op de heuvel bij het heideveld. Volgens de Zweden die hier al enige tijd zaten was er nog niet veel gepasseerd. Van 11.45 tot 16.20 uur tel- den wij de volgende aantallen: 97 Wespdiëven, (31 retour) 7 Sperwers, 2 Buizerden, 1 Ruigpootbuizerd, 1 Bruine Kieken- dief, 1 Visarend, 1 Torenavalk en 4 Knobbelswanen. De retour- vluchten gaven ons de indruk, dat er niet genoeg termiek voor de vogels was om de grote stap te wagen. De volgende morgen aanvaardden we de terugreis weer, maar we konden toch op een succesvolle tijd terugzien, zo'n 450 roofvogels in een paar dagen zie je in Holland niet. Ik kan dan ook een ieder zo'n reisje aanbevelen.

Jac.v.d.Lans,
Bennebroekerdijk 41,
Zwaanshoek.

(Door de redactie ingekort)